RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 577320

Onderwerp: Economische Agenda Arnhem 2021 - 2025, Energieke Stad

Voorstel

1. De Economische Agenda Arnhem 2021 - 2025, Energieke Stad vast te stellen.

Inleiding

Arnhem is een stad met energie! Een stad met innovatieve en creatieve ondernemers, een krachtig MKB, toekomstig talent dat opgeleid wordt en ondernemende inwoners. Daarbij is Arnhem een stad met een goed woon-werkklimaat door haar groene landschappelijke ligging, aantrekkelijke binnenstad en korte verbindingen met de regio en de rest van het land. Dit draagt bij aan een sterk economisch klimaat.

Een gezonde economie is immers van groot belang voor de Arnhemmers die een bestaan willen opbouwen met een baan of eigen onderneming, of om mooie dingen te kunnen ontwikkelen voor de stad. Tegelijk kan je economie niet los zien van andere maatschappelijke ontwikkelingen en sectoren. Zonder onderwijs is er geen beroepsbevolking, zonder zorg en sport zijn er geen vitale werknemers en zonder ondersteuning vanuit de overheid is er geen ruimte voor verduurzaming van de economie en startups.
Begin vorig jaar is een proces opgestart met ondernemers en andere partners in de stad, om een gezamenlijke economische agenda voor de jaren 2021 - 2025 te formuleren. Dit heeft geleid tot een advies Energieke stad, door Buck Consultants International, zie bijlage 2. Het doel is om met elkaar slimmer en uitvoeringsgerichter samen te werken ten aanzien van economische maar zeker ook maatschappelijke thema's in de stad. Dit gezamenlijke proces heeft geresulteerd in de Economische Agenda Arnhem 2021 - 2025, Energieke Stad. In deze agenda ligt de focus op twee hoofdopgaven: Economisch aantrekkelijke stad en Energie.

Daarnaast zijn er drie groeibepalende randvoorwaarden (werklocaties, Human Capital en verbindingen) geformuleerd. Tevens is een uitvoeringsagenda 2021 opgesteld om concrete invulling te geven aan de hoofdopgaven en groeibepalende randvoorwaarden.

Het college is van mening dat de economische agenda die nu ter besluitvorming voorligt, bijdraagt aan een stabiele en veerkrachtige economie voor de stad. Daarnaast dragen de diverse opgaven en projecten uit de uitvoeringsagenda bij aan andere thema's die op het stadsbrede niveau spelen.

Arnhem GEMEENTE

Beoogd effect

Met deze economische agenda worden de economische opgaven van de stad voor de komende jaren bepaald. Hierbij is de verbinding met andere maatschappelijke thema's in de stad het uitgangspunt. De uitvoeringsagenda laat zien hoe met de partners uit de stad samengewerkt wordt, om de doelen uit de agenda te bereiken.

Argumenten

1.1 De economische agenda geeft focus aan de opgaven in de stad en draagt bij aan een intensivering van samenwerking tussen organisaties.

De hoofdopgaven en groeibepalende randvoorwaarden zorgen voor focus in de economische koers van de gemeente en daaraan gekoppelde opgaven. De uitvoeringsagenda geeft concrete invulling om deze opgaven te bereiken. Door een duidelijke focus, goede organisatie en regelmatige gesprekken met elkaar op verschillende niveaus willen we dit bewerkstellingen.

Arnhem kent veel partijen in de stad die op hun manier ondernemers vertegenwoordigen. Deze partijen zijn allemaal bezig met het ondernemersbelang, maar zeker ook met het maatschappelijk belang van de stad. Gaat het economisch gezien goed in een stad dan komt dit ook ten goede aan de uitstraling van de stad. Dit zorgt voor een fijne leefomgeving van bewoners en heeft bovendien een positief effect op mensen die de stad willen bezoeken en er ook willen wonen en werken.
De ondernemersvertegenwoordigers uit de stad merkten dat zij allen hard werkten aan verbeteren van het ondernemersklimaat, maar te weinig slagkracht hadden en elkaar niet altijd goed kenden. Daarbij bleek dat men wel vaak dezelfde doelen of belangen nastreeft. Samenwerking betekent krachten bundelen, elkaars sterke kanten benutten om gezamenlijke doelen te bereiken. Dat is ook waar de economische agenda, die samen met de stad is opgesteld, naar streeft. Samen werken aan doelen zodat het economische klimaat van Arnhem versterkt wordt.

1.2 De agenda draagt bij aan stadsbrede opgaven.

Door vanuit het economische perspectief te werken aan het verbeteren van het economische klimaat van de stad, wordt direct ook bijgedragen aan een aantal stadsbrede opgaven die Arnhem kent.

<u>Behoud en uitbreiding werkgelegenheid</u>
Gezien de gevolgen van de coronacrisis moeten mensen aan het werk gehouden en aan werk geholpen worden. Dit kan door mensen via (om)scholing te leiden van krimpsectoren naar groeisectoren. Met behulp van acties uit de economische agenda wordt geïnvesteerd in groeisectoren.

<u>Arnhem als klimaatneutrale stad</u>
Arnhem wil op termijn een klimaatneutrale en duurzame stad zijn en zet daarom vol in op de energietransitie. Daarnaast zijn ambities geformuleerd voor een circulaire economie. De energietransitie en circulaire economie zijn een vliegwiel voor verdere innovaties, investeringen, nieuwe bedrijvigheid en extra werkgelegenheid. Door middel van acties uit de economische agenda

kan voor de benodigde innovaties en kennisontwikkeling worden gezorgd om de energietransitie mogelijk te maken en zo bij te dragen aan Arnhem als klimaatneutrale stad.

Arnhem als economisch aantrekkelijke stad in een groene metropoolregio

Arnhem is een aantrekkelijk stad om in te wonen, te ondernemen, te werken en te recreëren. Arnhem heeft vele voorzieningen, een bruisende binnenstad en een prachtige groene omgeving. Om de economische aantrekkelijkheid verder te versterken, zoeken we voortdurend naar het evenwicht tussen een duurzame groei van de stad en het behoud van de voor Arnhem typische levendige, ontspannen en groene leefkwaliteit. De kwaliteiten van Arnhem gaan hand in hand met de ruimtelijke claims die gelegd worden door alle activiteiten en doelgroepen in de stad. Er moet voldoende (fysieke) ruimte zijn voor bedrijven om te ondernemen, maar ook groen, goede en voldoende woningen voor alle doelgroepen en recreatiemogelijkheden dragen bij aan een economisch aantrekkelijke stad.

Goede bereikbaarheid

Goede bereikbaarheid van al deze functies is daarbij erg belangrijk. De groene parken, evenementen, detailhandel en horeca in de binnenstad en iconen als Burgers' Zoo en het Nederlands Openluchtmuseum zorgen voor een aantrekkelijk woonklimaat voor onze inwoners, maar zorgen ook voor het versterken van ons toeristisch profiel en versterken daarmee ook onze voorzieningen en de economie. We werken daarmee ook aan duurzame gastvrijheid. Investeringen hierin vanuit de economische agenda dragen dus ook bij aan andere doelstellingen, en andersom dragen investeringen vanuit andere doelstellingen bij aan de economische versterking van de stad. Er is een wisselwerking tussen leefbaarheid en economische ontwikkeling en aantrekkingskracht.

1.3 *De agenda draagt bij aan het dempen van nadelige effecten van Covid-19 en het stimuleren van de toekomstgerichte economische structuur van de stad.*

Veel Arnhemse bedrijven hebben het zwaar en de banen van Arnhemmers staan onder druk. De crisis brengt enorme economische uitdagingen met zich mee. Covid-19 heeft ons nog eens doen beseffen hoe alle sectoren met elkaar verweven zijn. Dankzij het stevige fundament van de vorige economische agenda konden we in 2020 al snel een herstelagenda voor de coronacrisis presenteren.

De eerste schok hebben we opgevangen door ondernemers op weg te helpen met onze dienstverlening "Van Bedrijven Weten". Hieronder valt onder andere het ondernemersloket. Hier worden bijvoorbeeld de corona gerelateerde ondernemersvraagstukken behandeld en is de uitvoering van de Tozo-regeling belegd. Om de ondernemersdienstverlening gezamenlijk te versterken zijn investeringen en inspanningen vanuit verschillende programma's en portefeuilles nodig.

Met deze nieuwe agenda kijken we ook verder naar de periode na Covid-19. We willen dit doen vanuit een stevige koers met een duidelijke focus. Met de twee gekozen hoofdopgaven en de groeibepalende randvoorwaarden zetten we in op het versterken van de economische structuur van de stad met een uitdagend, duurzaam en vernieuwend vestigingsklimaat voor inwoners, ondernemers, studenten en bezoekers van de stad.

Kanttekeningen en risico's

1.1 De mate van samenwerking is bepalend voor het behalen van de opgaven uit de economische agenda.

De economische agenda is samen met partners uit de stad opgesteld. Elk van deze partijen, inclusief de gemeente, zal een bijdrage moeten gaan leveren aan het bereiken van een of meerdere opgaven uit de agenda. De gemeente zal hier in eerste instantie de regierol in nemen om te komen tot een Economische Strategische Alliantie. Deze alliantie zal samen de agenda monitoren en jaarlijks actualiseren.
Om de opgaven uit de uitvoeringsagenda te realiseren zijn energieke coalities tussen partijen in de stad noodzakelijk. Op heeft veel fronten gebeurt dit al en daarmee geeft deze agenda bevestiging van het feit dat veel zaken goed gaan, maar ook beter kunnen.

De gemeente is één van de partijen die de samenwerking aangaat met partijen in de stad. Iedere partij dient daarin zijn aandeel en verantwoordelijkheid te nemen om de opgaven ook daadwerkelijk vooruit te brengen en uiteindelijk het gewenste resultaat te behalen.

1.2 De precieze effecten van Covid-19 zijn nog onduidelijk.

Doordat we momenteel nog steeds te maken hebben met beperkende maatregelen als gevolg van Covid-19, is nog niet exact duidelijk welke gevolgen dit heeft voor de nabije toekomst van de stad. Dit is lastig te voorspellen en zal dan ook bij het monitoren van de agenda meegenomen worden. Echter, welke gevolgen Covid-19 ook voor de stad heeft, ook de partners in de stad zullen hiermee te maken krijgen. Ook op dat moment is samenwerking en focus van cruciaal belang en kunnen de energieke coalities benut worden om samen in te spelen op deze gevolgen.

Participatie

Al vanaf de start is dit een participatief proces. Samen met partners uit het economische speelveld is deze agenda opgesteld. We gaan er samen ook vervolg aan geven. Betrokkenen hebben behoefte aan een gemeente die hier een trekkende, aanjagende rol in aanneemt. We zien een groeimodel voor ons, waarin we als gemeente steeds meer deelnemer worden en minder aanjager.

Financiën

Het uitvoeren van de economische agenda vraagt op zichzelf geen financiële middelen. De projecten op de uitvoeringsagenda behoeven wel financiële middelen. Vanuit de energieke coalities (zie uitvoering) wordt bekeken op welke wijze deze projecten te financieren zijn en hoe elke partij een bijdrage kan leveren.

Uitvoering

De uitvoering van de agenda vindt plaats in samenwerking met de partijen in de stad. Voor regie op de uitvoering, de afstemming daarover en ondersteuning voor de uitvoeringskracht worden twee samenwerkingsvormen in het leven geroepen: Economische Strategische Alliantie en Energieke Coalities.

Economische Strategische Alliantie

Daarom zijn wij reeds begonnen met het de voorbereidingen voor het installeren van een Economische Strategische Alliantie. Deze alliantie bestaat uit 8-12 betrokkenen uit de stad en gemeentelijke organisatie en heeft als functie om te duiden wat er op ons af komt en hoe dit zich verhoudt tot de hoofdopgaven van de Economische Agenda en het uitvoeringsplan. De gemeente neemt het initiatief voor oprichting. De startbijeenkomst vindt waarschijnlijk plaats in Q3, gevolgd door een bijeenkomst om het uitvoeringsplan 2022 te formuleren in Q4. Hierin vragen we de alliantie om actief haar netwerk in te zetten en daar waar nodig nieuwe coalities te smeden. Ook herijkt de alliantie de hoofdopgaven, waar nodig.

Energieke Coalities

Om recht te doen aan de wens van meer uitvoeringskracht, vormen we energieke coalities. Dit zijn partijen die elkaar nodig hebben om tot effectieve uitvoering van projecten uit de uitvoeringsagenda van de Economische Agenda te komen. Grotendeels bestaan deze coalities al. Overlegfrequentie, deelnemers en de rol van de gemeente is verschillend. Afhankelijk van wat nodig is. De agenda van deze energieke coalities is gericht op (effectieve) uitvoering van projecten. Jaarlijks stellen zij (belangrijkste stakeholders) samen met de alliantie een nieuw uitvoeringsplan vast. In het aangaan van coalities heeft de gemeente in eerste instantie een sterk aanjagende en signalerende rol.

Verhouding Economische Strategische Alliantie tot energieke coalities

Samenspel is noodzakelijk voor de monitoring van de stand van zaken van het uitvoeringsplan, de signalering van knelpunten, doorzettingskracht (gebruik netwerk) en het gezamenlijk vaststellen van het jaarlijkse uitvoeringsplan. Een jaarlijkse bijeenkomst en het organiseren van wederzijdse kennisdeling zijn hierin belangrijke elementen om het samenspel goed neer te zetten.

Communicatie

Op dit moment worden er al gesprekken gevoerd met bestaande coalities en met netwerkpartners in de stad om te komen tot nieuwe energieke coalities. Bij vaststellen van de economische agenda zal deze agenda ook leidraad worden voor het bespreken van projecten met partners in de stad. Deze dienen een bijdrage te leveren aan de opgaven en uitvoeringsagenda.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- De Economische Agenda Arnhem 2021 - 2025, Energieke Stad
- Bijlage 1 - De uitvoeringsagenda 2021
- Bijlage 2 - Advies en concept Economische Agenda, Buck Consultants International

RAADSVOORSTEL

Besluit van	
Zaaknummer	577320

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 1 juni 2021, nummer: 577320;

gelet op artikel 108 van de Gemeentewet;

besluit:

1. De Economische Agenda Arnhem 2021 - 2025, Energieke Stad vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

GEMEENTE Arnhem